

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Üniversite mezunu işsizliğinin nedenlerinin araştırılması, yükseköğretim ile işgücü piyasası arasındaki uyumsuzluğun tespit edilmesi, gençlerin eğitimlerine uygun ve güvenceli işlerde istihdam edilebilmeleri için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.28.09.2026

Aliye Cöser
Adana mv.

Ayhan Barut
Adana Milletvekili

Berhanettin Bulut
Adana mv.

Seğir Torun
Ordu mv.

A. Tuncay Özkano
İzmir mv.

Orhan Sener
Adana mv.

Özgür Fikret İncem
Adana mv.

Cemal Enginyurt
İstanbul

İzzet Akbulut
Burdur

Ümit Özbek
İzmir mv.

Ar.Dr.M. Serhan Arslan
Diyarbakır mv.

Suat Çiğdem
İstanbul mv.

Hakan Öztürk
Bursa mv.

Ar. Mahmut Taneli
Samsun Milletvekili

Ferit Arıacı
Bartın mv.

GEREKÇE:

Türkiye, son yıllarda genç işsizliği ve üniversite mezunu işsizliği konusunda ciddi bir sorunla karşı karşıyadır. Milyonlarca genç, büyük emekler ve ekonomik fedakârlıklarla tamamladıkları yükseköğrenimlerinin ardından iş bulamamakta veya eğitimlerini gerektirmeyen işlerde çalışmak zorunda kalmaktadır.

Üniversite sayısındaki hızlı artışa rağmen, yükseköğretim planlamasının ülkenin ekonomik ihtiyaçları ve istihdam politikalarıyla yeterince uyumlu şekilde yürütülememesi, birçok alanda mezun fazlası oluşmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda gençler uzun süre işsiz kalmakta, düşük ücretli ve güvencesiz işlerde çalışmaya zorlanmakta veya yurt dışında çalışma imkânı aramaktadır.

Özellikle son yıllarda artan yaşam maliyetleri, barınma sorunu ve ekonomik belirsizlikler, gençlerin geleceğe ilişkin kaygılarını daha da artırmıştır. Üniversite diplomasının istihdam güvencesi olmaktan çıkması, eğitim sistemine ve kamusal kurumlara duyulan güveni de olumsuz etkilemektedir.

Üniversite mezunu işsizliğinin yalnızca ekonomik değil aynı zamanda sosyal bir sorun olduğu açıktır. Nitelikli insan kaynağının atıl bırakılması, ülkenin üretim kapasitesine, bilimsel gelişimine ve ekonomik kalkınmasına zarar vermektedir. Gençlerin eğitimlerine uygun işlerde istihdam edilmesi, fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi ve beyin göçünün önlenmesi için kapsamlı bir politika geliştirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle üniversite mezunu işsizliğinin boyutlarının ortaya konulması, yükseköğretim-istihdam ilişkisinin yeniden değerlendirilmesi, gençlerin yaşadığı sorunların tüm yönleriyle incelenmesi ve çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması büyük önem taşımaktadır.

Üniversite mezunu işsizliğinin mevcut boyutlarının, bölüm ve meslek gruplarına göre işsizlik oranlarının, yükseköğretim kontenjan planlamasının istihdama etkilerinin, gençlerin eğitim aldıkları alanlarda çalışma oranlarının, kamu ve özel sektördeki istihdam olanaklarının, genç işsizliğinin sosyal ve ekonomik sonuçlarının, beyin göçünün nedenlerinin ve etkilerinin ve üniversite mezunlarının istihdamını artırmaya yönelik ulusal ve uluslararası uygulamaların incelenerek çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.

125 Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi